

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
KIDS

5

minuutin
dinosaurus-
tarinoita

TAMMI

Ensimmäinen painos

Alkuteos: *5-Minute Dinosaur Stories*

Copyright © 2025 National Geographic Partners, LLC.

All rights reserved. Reproduction of the whole or any part of the contents without written permission from the publisher is prohibited. NATIONAL GEOGRAPHIC and Yellow Border Design are trademarks of the National Geographic Society, used under license.

Kirjoittanut Moira Donohue

Suunnitellut Brett Challos

Suomentanut Jarkko Iisakka

Suomenkielinen laitos © Tammi, 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-7214-6

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@tammi.fi

NATIONAL
GEOGRAPHIC
Kids

5

minuutin
dinosaurus-
tarinoita

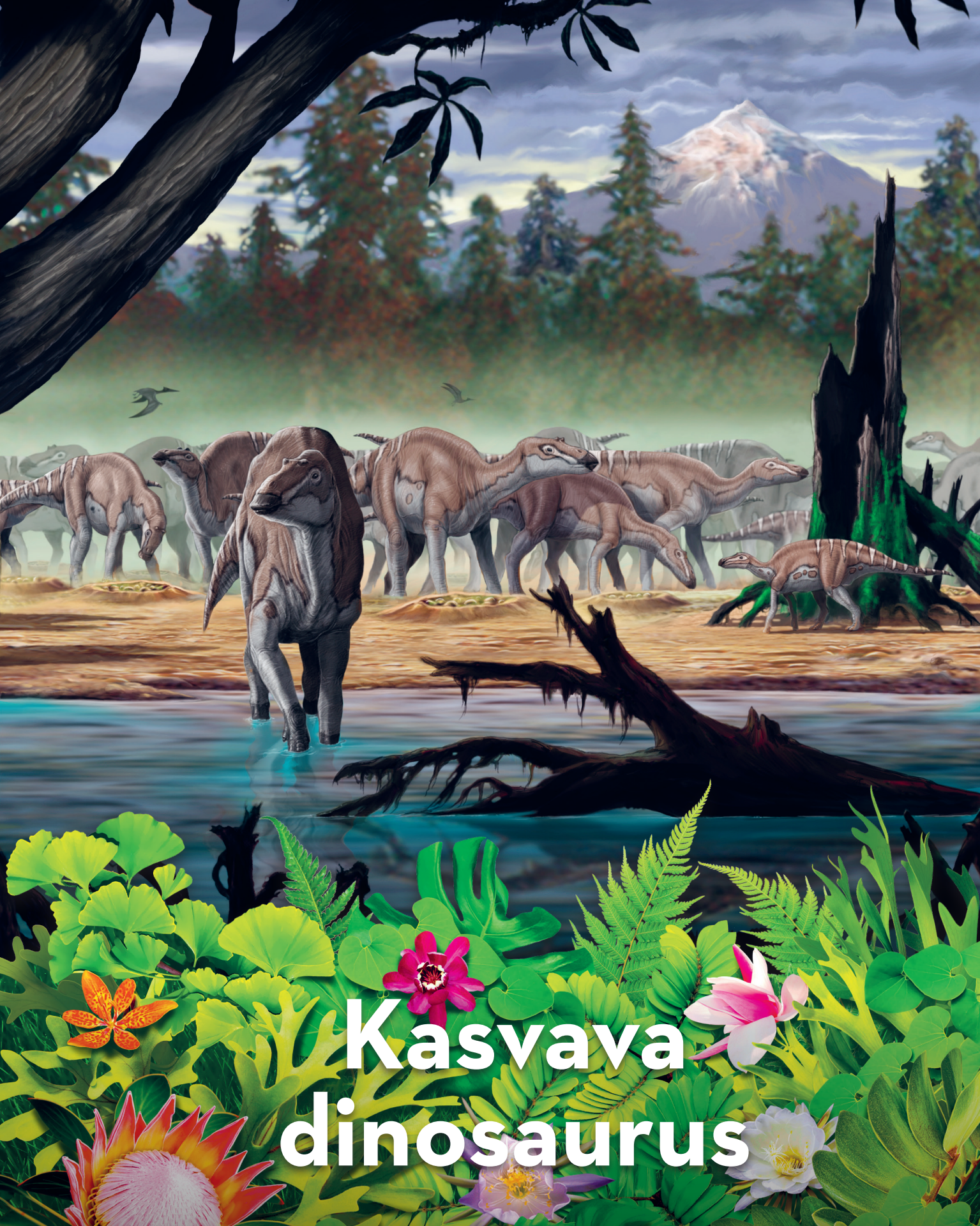
TAMMI
HELSINKI

Sisällys

Kasvava dinosaurus	3
Dinosaurusten aikakaudella	19
Fossiileja kaivamassa	35
Molskis, sanoi <i>Spinosaurus</i>	51
Dinokielen alkeet	67
<i>Apatosaurus</i> syö salaattinsa	83
Suomuja ja piikkejä	101
Yössä vaaniva <i>Velociraptor</i>	119
Elämää dinojen kanssa	135
<i>T. rex</i> : kuinka SUE löydettiin	151
Mistä nimet tulevat?	169
Höyhenet pörhöllään	185
Sanasto	206

Kasvava dinosaur

M

etsässä on hämärää ja kosteaa. Maa on rehevien saniaisten peitossa. Olemme matkanneet ajassa 77 miljoonaa vuotta taaksepäin – dinosaurusten valtakaudelle.

Maiasaura-naaras tallustaa metsän halki neljällä jalallaan. Nokallaan se nappaa pensaasta lehden.

A vibrant illustration of a prehistoric landscape. In the foreground, a large dinosaur with green skin and prominent red and white diagonal stripes stands on a patch of ground with ferns. The dinosaur has a long, slightly curved neck and a small, pointed snout. The background is a dense forest of tall, slender trees with green foliage. At the very top of the image, there is a decorative border featuring various tropical plants and flowers, including a pink and orange flower on the left, a yellow fern in the center, and a pink flower on the right.

SANIAISIA
oli maapallolla
jo ennen
DINO-
SAURUKSIA.

Tämä *Maiasaura* on valmis munimaan. Se kaivaa maahan suuren, kulhonmuotoisen pesän ja kasaa sitten multaa kuopan reunamille. Dinosaurius katselee ympärilleen. Lähistöllä toiset *Maiasaura*-naaraat tekevät omia pesiään, sillä laji pesii ryhmissä.

Tutkijat
uskovat, että
MAIASAURA
palasi joka vuosi
SAMALLE
PESÄLLE
munimaan.

PESÄJÄLJITELMÄ
MUSEOSSA

Maiasaura vuoraa pesän lehdillä ja ruohoilla.
Sitten se munii. Munia tupsahtaa ulos 30! Ne ovat
noin 15 senttimetrin pituisia – strutsinmunan
kokoisia – ja niissä on kova kuori.

Kaikkien dinosaurusten munat eivät olleet samanlaisia kuin *Maiasauralla*. Esimerkiksi *Protoceratopsin* munien kuori oli nahkamainen kuten merikilpikonnalla. Väriltään munat olivat vihreitä, kellanruskeita tai sinisiä kuten leppälinnulla. Jotkin dinosaurukset munivat pitkiä ja kapeita munia, kun taas *Maiasauran* munat olivat soikeita.

**MERIKILPIKONNAN
MUNIA**

BEIBEILONGIN
munat olivat
**45 SENTTI-
METRIÄ
PITKIÄ.**

Jos munat pysyvät lämpiminä, kuoriutuminen onnistuu varmemmin. *Maiasaura* on kuitenkin liian iso istahtamaan muniensa päälle. Ne menisivät sen alla murskaksi. Dinolla on toinen keino lämmittää munia. Pesän vuoraamiseen käytetyt lehdet lahoavat vähitellen, jolloin niistä vapautuu lämpöä.

Mitä munat pitävät sisällään? Se selviää *Maiasauralle* vasta pitkän ajan kuluttua. Kananmunista kuoriutuu tipuja noin 21 päivässä, mutta dinovauvojen kuoriutuminen kesti paljon kauemmin – joskus jopa kuukausia! Dinoemo odottaa kärsivällisesti.

Viimein kuuluu *räks*! Poikaset murtautuvat ulos munistaan! Esiin työntyy pikkuruisia *Maiasauvoja*.

Pikkuiset ovat noin 50 senttimetrin mittaisia – kissan kokoisia. Jotkin dinovauvat osaavat kävellä ja etsiä ruokaa heti kuoriuduttuaan, mutta vastasyntyneet *Maiasaurat* ovat yhtä avuttomia kuin ihmisvauvatkin. Niitä täytyy ruokkia. *Maiasaura*-emo kerää lehtiä ja tuo niitä poikasilleen syötäväksi.

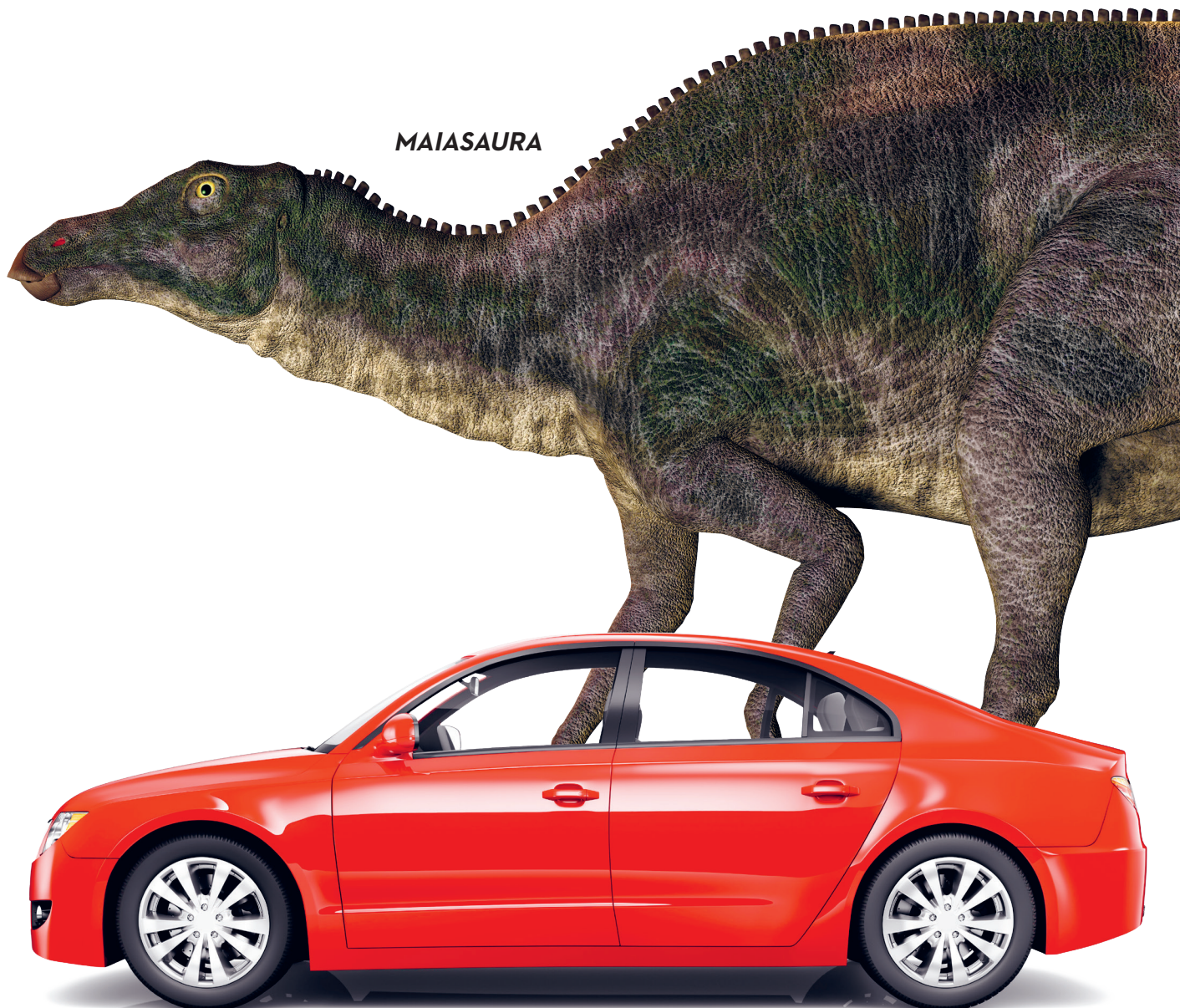

Maiasaurat kasvavat nopeasti. Kahdeksan-
vuotiaina ne ovat jo yhdeksän metrin mittaisia.
Siis yhtä pitkiä kuin kaksi autoa peräkkäin!

T. REX
oli vasta
20-VUOTIAANA
täysikasvuinen eli
12 METRIÄ
PITKÄ.

Tervetuloa dinosaurusten aikakaudelle!

Kokoelman kahdessa toista sopivan mittaisessa kertomuksessa seikkailevat menneisyyden hirmuliskot. Tutustut monenlaisiin dinosauruksiin: suuriin ja pieniin, piikikkäisiin ja sulkapeitteisiin. Saat kuulla, miten teräväkyntinen *Velociraptor* jahtaa saalistaan yön pimeydessä ja opit, kuinka *Maiasaura*-emo lämmittää muniaan nokkelalla konstilla.

12

TARINAA
DINO-
SAURUKSISTA!

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
KIDS

9 789520 472146

www.tammi.fi

L55.4

ISBN 978-952-04-7214-6